

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm003730

Dane szczegółowe

Właściciel: **wujo**
Kraj: **Polska**
Okres historyczny: **Królestwo Polskie (Polska)**
Znaleziono: **b.d.**
Materiał awersu: **mosiądz**
Materiał rewersu: **g.jednorodny**
Wykończenie: **złocony**
Sygnowanie: **BIERTUMPFEL**
Wytwórca: **BIERTUMPFEL Fr. (Warszawa)**
Średnica: **21.5 mm**
Typ uszka: **dрут**
Rant: **●--|**
Profil: **(- jednowarstwowy, wypukły**

Występujące elementy

- korona [otwarta; 5-patek]
- napisy na awersie
- orzeł
- tarcza

Przeznaczenie

- urzędniczy

Ostatnia aktualizacja: **2017-09-11 14:51**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.06.07

Opis guzika btrm003730

Polski guzik urzędniczy gubernialny
© buttonarium.eu

Awers przedstawia herb Guberni Płockiej (Плоцкая губерния) w postaci tarczy dwudzielnej w słup, po lewej stronie znajduje się orzeł bez korony, z owalną tarczą na piersi, na której umieszczono literę P, po prawej stronie widnieje głowa króla z brodą i wąsami oraz w koronie, z której wyrastają rogi, głowa króla posiada kołnierz w kształcie korony na opak, powyżej herbu umieszczono napis na szarfi: G.ПŁOCKA, na obrzeżu guzika występuje pojedynczy, wypukły rant.

Rewers sygnowany: ★ F. BIERTUMPFEL ★ ULI. SENATORS: ★★ № 460 ★★ W WARSZ:.

Przeznaczenie i datowanie

Guzik należał do urzędnika administracji publicznej wyższego szczebla w Imperium Rosyjskim oraz w krajach zależnych: w Finlandii i Polsce. Gubernia Płocka powstała w 1837 roku, na przełomie 1866 i 1867 roku doszło do pewnych zmian w jej zasięgu terytorialnym, gubernia istniała do roku 1917. Wcześniej, w latach 1816-1837 istniało Województwo Płockie. Przez cały czas istnienia województwa oraz guberni, ta jednostka administracyjna miała identyczny herb.

Położenie stolicy jednostki administracyjnej

Stolicą guberni był Płock (ros. Плоцк), który jest oddalony od Warszawy o ok. 95 kilometrów w linii prostej (azymut: 292°).

 [Google Maps - Płock](#)

Ciekawostka

Jeśli chodzi o Królestwo Polskie, to 7 marca 1837 roku wprowadzono w 8 guberni (w miejsce dotychczasowych 8 województw). Od dnia 1 stycznia 1845 roku wprowadzono nowy podział Królestwa na 5 guberni - zniesiono część guberni, łącząc je z innymi, a części zmieniono nazwę. Zgodnie z reformą administracyjną z 1867 roku dokonano nowego podziału Królestwa na 10 guberni - większe gubernie podzielono na mniejsze, z 2 guberni utworzono 3 gubernie. Jeśli chodzi o Imperium rosyjskie, to pierwsze gubernie powstały w 1708 roku (8 guberni).

Źródła

- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - Królestwo Polskie
- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - Imperium Rosyjskie
- [Podobne guziki na stronie Исторические пуговицы](#) - Царство Польское
- [Podobne guziki na stronie Исторические пуговицы](#) - Российская империя
- [Wikipedia.pl](#) - Gubernia
- [Wikipedia.pl](#) - Gubernia płocka
- [Wikipedia.pl](#) - Herb guberni płockiej
- [Wikipedia.pl](#) - Herb województwa płockiego
- [Wikipedia.pl](#) - Imperium Rosyjskie
- [Wikipedia.pl](#) - Płock
- [Wikipedia.pl](#) - Podział administracyjny Imperium Rosyjskiego w 1914 roku
- [Wikipedia.pl](#) - Podział administracyjny Królestwa Polskiego
- [Wikipedia.pl](#) - Województwo płockie (Królestwo Polskie)
- [Wikipedia.ru](#) - Губерния
- [Wikipedia.ru](#) - Список губерний
- [www.runivers.ru](#) - Плоцкая губерния

Wytwórca: BIERTUMPFEL Fr. (Warszawa)

Fryderyk Biertümpfel był wytwórcą guzików w okresie Królestwa Polskiego, jego *Fabryka Guzików Metalowych, Herbowych i Wojskowych* istniała w latach 1832-1869 w Warszawie przy ulicy Senatorskiej, w nieruchomości oznaczonej numerem hipotecznym 460.

Ciekawostka

Numerowi 460 odpowiadała nieruchomość znajdująca się na ul. Senatorskiej, a dokładniej, był to Pałac, który w 1854 roku należał do Anny Schütz. Prawdopodobnie przy pałacu, na tej samej działce znajdowały się jakieś pomieszczenia, które były wynajmowane. Pod tym numerem w 1854 roku był zameldowany Herman Biertümpfel, czyli syn Fryderyka, również guzikarz^[1].

Ciekawostka

Na guziku [btrm008229](#) występuje ciekawa sygnatura tego wytwórcy, a mianowicie przed imieniem i nazwiskiem umieszczono litery AO oraz dwukropek - co to oznacza, nie wiadomo.

Źródła

^[1]Kurjer Warszawski - nr 157 z 14.07.1863 r. - ogłoszenie, strona 6

- MUNCHHEIMER, BIERTUMPFEL, MASS oraz inni wytwórcy guzików
- Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999
- Gładki K. - GUZIKI, Wykaz producentów, firm grawerskich, jubilerskich produkujących guziki, Łódź 2011
- Taryffa domów miasta stołecznego Warszawy i przedmieścia Pragi według nowego podziału - Warszawa 1832
- Skorowidz mieszkańców miasta Warszawy z przedmieściami na rok 1854 - Warszawa 1854

Numery hipoteczne:

<http://www.polona.pl/item/516874/15/>

<http://www.przodkowie.com/warszawa/index.php?dom=2043&view=item>

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2018-05-02 00:31**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.06.07